

Da nu en Centrifuge til 600 Pd. Mælk omtrent vil koste 3,000 Kr., vil det indses, at, hvis Centrifugeforsøgene iaar give et gunstigt Resultat, saa vil der være fuld Brug for en lige saa stor Sum i næste Aar som den, der er bevilget iaar. Noget anderledes stiller Sagen sig, hvis Forsøgene med de mindre Centrifuger give et saa utilfredsstillende Resultat, saa at der ikke skulde være Anledning til at fortsætte og udvide dem. Men under saadanne Forhold forekommer det mig, at der netop er fordoblet Anledning til at paafnynde de egentlige Ismeieriforsøg i Forbindelse med de sammenlignende Forsøg fra Vand- og Bøttesystemerne.

Jeg maa derfor tilraade, at der begjæres samme Sum for næste Aar, som der er bevilget iaar. Jeg antager det derhos for givet, at den Sum, der begjæres til selve Forsøgene, opføres under C, f. G. saaledes:

„Til Forsøg paa Ismeieriets Omraade samt sammenlignende Forsøg med andre Meierisystemer“.....

Jeg har Intet imod, at der i Motiveringen tilføies en Bemærkning om, at jeg i Løbet af Efteraaret eller Vinteren antager at kunne give yderligere Oplysninger, vedkommende den begjærte Sum.

Erhødigst
N. S. Fjord.

Paa Udvalgets Forlangende om at modtage de saaledes antydede yderligere Oplysninger har man fra Indenrigsministeren ved Skrivelse af 6te Marts 1879 modtaget følgende Skrivelse:

Til Indenrigsministeriet!

Ministeriet har i Skrivelse af 1ste d. M. paa dertil givne Anledning af Folkethingets Finantsudvalg anmodet mig om at fremkomme med yderligere Oplysninger vedkommende de af mig ledede Forsøg paa Ismeieriets Omraade.

De Forsøg, der ere udførte i Aar, og for saa vidt Midlerne ville strække til, skulde fortsættes i næste Aar, kunne deles i tre Afsnit:

- I. Is- og Sneforsøgene,
- II. Meieriforsøgene over Is-, Vand- og Bøttesystem og
- III. Centrifugeforsøg.

I. De egentlige Is- og Sneforsøg have i det sidste Par Aar lidt en Del under, at Hovedvægten er lagt paa Meieriforsøgene; men da jeg finder det urigtigt at veeblive at udflyde de Arbejder, som her endnu staa tilbage at udføre, har jeg besluttet i næste Finantsaar at faae gjort nogle større Forsøg; til disse Forsøg vil medgaa 4 à 5,000 Kr. direkte Udgift til Hus, Isolation og Is. Et kort Udtog af de ved disse Forsøg indvundne Resultater, indtil 1ste November 1878, findes trykt i sidste Nummer af „Tidskrift for Landøkonomi“, og da jeg antager, at Ministeriet i Overensstemmelse med, hvad der tidligere har fundet Sted, kan ønske at fremsende denne Beregning til Folkethingets Finantsudvalg, vedlægges 16 Exemplarer.

II. Forsøg over Is-, Vand- og Bøttesystemet ere foretagne paa tre Gaarde: Gjedsergaard (Lesdorp), Gjeddesdal (Valentiner) og Constantinsborg. (Pontoppidan). Af de Meddelelser, som jeg ifjor fremsendte til Ministeriet vedrørende Forsøgsplanen for iaar, vil det (jfr. Folkethingets Finantsudvalgs Betænkning til 3die Behandling) være bekendt, at jeg til Forsøgene kun kunde antage en fast Assistent, og han har været med sit Ophold paa de tre Gaarde, saaledes at der skiftevis paa hver Gaard er gjort de samme Forsøg med Sammenligning mellem Smørudbytte fra Is- og Vandafkøling og fra Bøtter; men disse regelmæssige Forsøg maatte afbrydes i September, da der begyndtes med

III. Centrifugeforsøg. Disse ere udførte fra Midten af September først i Kjøbenhavns Mælkforsyning, derefter til Nytaar i Slagelse Meieri og efter Nytaar foruden i Slagelse Meieri tillige paa Postjægermester Dyholms Eiendom Munø ved Bordingborg og paa dette sidste Sted baade med Gaardens Mælk og Fællesmeierimælk. Det havde været min Agt at have standset Centrifugeforsøgene i Slutningen af December for atter at optage Forsøgsrække II., men efterhaanden som vi arbejdede videre og videre med Centrifugen, frembød Forsøgene saa meget af praktisk og theoretisk Interesse, at jeg alene af denne Grund nødig lod dem standse. Men her til kom, at jeg skriftlig og mundtlig fik Forespørgsel paa Forespørgsel om Centrifugeforsøgene og om nye Centrifuger af findrige Konstruktioner og udførte her i Landet, hvilke Genvekslinger have bevirket, at jeg har opgivet at afsætte Offentlig-